
Granskning av kommunala insatser mot ungdomsarbetslöshet

Emmaboda, Tingsryd och Uppvidinge

*Fredrik Ottosson
Jard Larsson*

2013-09-19

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Revisionsfråga	2
2.1.1.	Revisionsfrågor.....	2
2.2.	Avgränsning.....	2
2.3.	Metod.....	3
3.	Ungdomsarbetslösheten i Sverige och berörda kommuner.....	4
4.	Ansvarsfördelning	5
4.1.	Emmaboda	5
4.2.	Tingsryd.....	5
4.3.	Uppvidinge	5
5.	Kommunala mål och insatser.....	7
5.1.	Emmaboda	7
5.2.	Tingsryd.....	8
5.3.	Uppvidinge	9
6.	Uppföljningsansvaret enligt skollagen	11
6.1.	Plug-In.....	11
6.2.	Emmaboda	11
6.3.	Tingsryd.....	12
6.4.	Uppvidinge	12
7.	Samverkan med externa aktörer.....	14
7.1.	Emmaboda	14
7.1.1.	Projekt Ramp.....	14
7.1.2.	Projekt Drive.....	14
7.1.3.	Samarbetet med arbetsförmedlingen och näringslivet	15
7.2.	Tingsryd.....	15
7.3.	Uppvidinge	15
7.4.	Länssamverkan med Arbetsförmedlingen i Kronobergs län (Tingsryd och Uppvidinge)	16
8.	Revisionell bedömning.....	17
8.1.	Emmaboda	17
8.2.	Tingsryd.....	18
8.3.	Uppvidinge	19

1. Sammanfattning

Revisorerna i Emmaboda, Tingsryd och Uppvidinges kommuner har gett Kommunal Sektor inom PwC uppdraget att granska kommunernas insatser mot ungdomsarbetslösheten.

Det är viktigt att ha med sig att det är arbetsförmedlingen som har huvudansvaret för insatserna mot ungdomsarbetslösheten. Kommunens roll är inte definierat i lag. Det är således upp till respektive kommun att inom ramen för den kommunala kompetensen, bestämma det kommunala uppdraget och vilka ambitioner kommunen ska ha.

Sammanfattningsvis anser vi att de granskade kommunerna bör vidta förändringar inom främst följande:

- Förbättrad styrning genom politiskt antagna mål och ambitioner samt aktivare och tydligare ledningsfunktioner.
- Förbättrad uppföljning och utvärdering av både verksamhetens måluppfyllelse och insatsernas effekter.
- På grund av arbetsförmedlingens huvudansvar bör samarbetet utökas ytterligare med förmedlingen såväl centralt som lokalt.

2. Inledning

Arbetsmarknadspolitiken är ett statligt ansvar, men kommunerna har sedan början av 1990-talet blivit en allt viktigare aktör när det gäller arbetsmarknadsinsatser på lokal nivå. En anledning till kommunernas aktivitet är att sysselsättningen är väsentlig för skatteintäkter samt att arbetslöshet är kostsamt för kommunen.

Framgångrika åtgärder i arbetet mot arbetslösheten ger ungdomar möjligheter att bli delaktiga och aktiva i samhällsbyggandet samtidigt som kommunens insatser i form av försörjningsstöd minskar.

Granskningen har genomförts som en samgranskning på uppdrag från revisorerna i Emmaboda, Tingsryd och Uppvidinge kommuner.

2.1. Revisionsfråga

Bedriver kommunernas styrelser och berörda nämnder verksamheter som är ändamålsenliga och effektiva när det gäller insatser mot ungdomsarbetslösheten?

2.1.1. Revisionsfrågor

- Har kommunstyrelsen i respektive kommun antagit relevanta mål för arbetet mot ungdomsarbetslösheten?
- Vad är kommunstyrelsens respektive socialnämndens samt barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden?
- Är uppgifter och ansvar tydligt fördelat mellan berörda nämnder?
- Saknas insatser?
- Utvärderas måluppfyllelse och insatsernas effekter?
- När, var och hur utvärderas insatserna?
- Fullgör barn- och utbildningsnämnden sitt informationsansvar enligt skollagen?
- Finns ändamålsenliga och effektiva former för samverkan med Arbetsförmedlingen och försäkringskassan?
- Finns ändamålsenliga och effektiva former för samverkan med näringslivet?

2.2. Avgränsning

Endast särskilt riktade insatser mot ungdomsarbetslöshet kommer att granskas. Andra kommunala verksamheter som har betydelse för ungdomsarbetslösheten kommer inte att vara fokus för granskningen.

2.3. Metod

Granskningen har genomförts med hjälp av intervjuer och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts i respektive kommun med representanter från kommunstyrelsen, ekonomienheten, skolförvaltningen, arbetsmarknadsverksamheten, gymnasiet, socialtjänsten, arbetsförmedlingen och projektet Framtid Kronoberg.

Ett stort antal dokument har studerats, t.ex. reglementen, avtal, statistisk och utvärderingsrapporter. Uppgifter om ungdomsarbetslösheten har hämtats från arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik. Statistiken omfattar personer inskrivna vid Arbetsförmedlingen. arbetsförmedlingens statistik ska inte förväxlas med den officiella arbetsmarknadsstatistiken som tillhandahålls av Statistiska centralbyrån (SCB). Arbetsförmedlingens uppgifter har valts då dessa är de enda som går att bryta ned på kommunnivå.

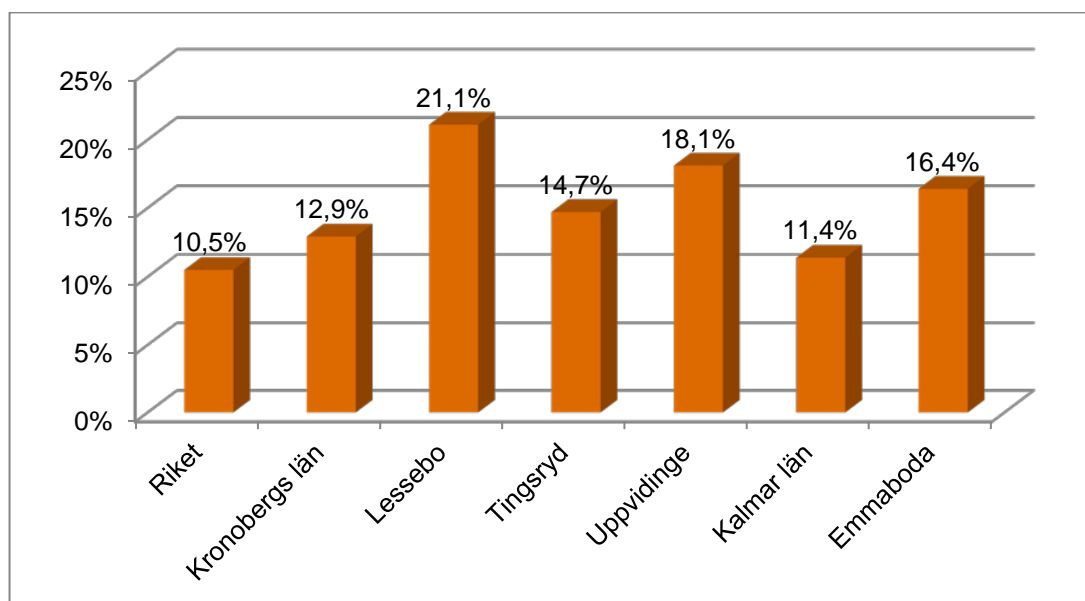
Rapporten har sakavstämts med berörda förvaltningar i respektive kommun.

3. *Ungdomsarbetslösheten i Sverige och berörda kommuner*

Ungdomars arbetsmarknad skiljer sig från arbetsmarknaden från övriga grupper på några centrala punkter. Ungdomsarbetslösheten är betydligt högre än arbetslösheten för de som är äldre än 24 år. Arbetslösa ungdomar kommer som regel i arbete snabbare än äldre arbetslösa. Ungdomar blir alltså oftare arbetslösa än övriga, men är det under kortare tid.

Ungdomsarbetslöshetens storlek skiljer sig mellan kommunerna i landet. Ungdomsarbetslösheten i Kronoberg och Kalmar ligger i nivå med siffrorna för riket. Högst ungdomsarbetslöshet i landet har Blekinge län och lägst Stockholms län. Bland de kommuner som jämförs i denna rapport hade Uppvidinge kommun högst ungdomsarbetslöshet i juli 2013.

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av befolkningen 18-24 år, augusti 2013 (Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik¹)

Källa: Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik, månadsstatistik

Kommunens roll i arbetet mot ungdomsarbetslösheten är inte definierat i lag. Det är således upp till respektive kommun att inom ramen för den kommunala kompetensen, bestämma det kommunala uppdraget och vilka ambitioner kommunen ska ha.

¹ Statistiken omfattar personer inskrivna vid Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingens statistik ska inte förväxlas med den officiella arbetsmarknadsstatistiken som tillhandahålls av Statistiska centralbyrån (SCB).

4. Ansvarsfördelning

I detta avsnitt besvaras nedanstående frågor.

- Vad är kommunstyrelsens respektive socialnämndens samt barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden?
- Är uppgifter och ansvar tydligt fördelat mellan berörda nämnder?

4.1. Emmaboda

Kommunstyrelsen utgör kommunens arbetslöshetsnämnd och har således ett övergripande ansvar för att följa och motverka ungdomsarbetslösheten.

Vi har tagit del av ett samverkansavtal mellan Emmaboda kommun och det kommunala bolaget Möjligheternas Hus AB som utgör kommunens arbetsmarknadscentrum. Avtalet innebär att Möjligheternas Hus AB erbjuder praktik för personer som kommunen bedömer behöver arbetsträning, praktik, sysselsättning eller andra arbetsinriktade rehabiliteringsinsatser.

Socialnämndens ansvar är bl a att se till att ungdomarna i Emmaboda blir självförsörjande.

Bildningsnämndens ansvar beskrivs under avsnitt skolans uppföljningsansvar. (Se avsnitt 5).

Det finns en ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen, Möjligheternas Hus, socialnämnden och bildningsnämnden. Vid intervjuerna framgår det dock att de griper in en del i varandras områden och att ansvarsfördelningen bör ses över.

4.2. Tingsryd

Enligt kommunstyrelsens reglemente svarar styrelsen för utvecklingsfrågor av strategisk betydelse med särskild tonvikt på åtgärder som rör sysselsättnings- och näringslivsfrågor för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen. Socialnämnden ansvarar för hanteringen av försörjningsstödet. I maj 2013 tog socialnämnden över ansvaret för arbetsmarknadsenheten. Ansvaret har ännu inte införts i nämndens reglemente. Ansvaret för informationsansvaret åvilar barn- och utbildningsnämnden.

4.3. Uppvidinge

I Uppvidinge kommun ansvarar kommunstyrelsen för arbetsmarknadsfrågor. Frågorna hanteras inom kommunledningsförvaltningens arbetsmarknads- och etableringsenhet. Inom enheten ryms en arbetsmarknadsfunktion, kallad Uppjobb, som samlar kommunens arbetsmarknadsprojekt. Uppjobb leds operationellt av kommunens jobbcoach. Formellt är jobbcoachen anställd av socialförvaltningen.

Socialnämnden ansvarar för hanteringen av försörjningsstöd till dem som inte klarar sin försörjning på annat sätt.

5. Kommunala mål och insatser

I detta avsnitt besvaras nedanstående frågor.

- Har kommunen antagit relevanta mål för arbetet mot ungdomsarbetslösheten?
- Saknas insatser?
- Utvärderas måluppfyllelse och insatsernas effekter?
- När, var och hur utvärderas insatserna?

5.1. Emmaboda

Kommunen saknar klara och tydliga mål för arbetet mot ungdomsarbetslösheten.

Möjligheternas Hus AB (MHAB) erbjuder praktik för personer som kommunen bedömer behöver arbetsträning, praktik, sysselsättning eller andra arbetsinriktade rehabiliteringsinsatser. Syftet är att dessa personer ska söka sysselsättning på den regionala arbetsmarknaden. Ett krav är att avtalet ska gagna personer att komma till en praktik som höjer den enskildes förmåga och kompetens för att komma ifrån arbetslöshet, sjukskrivning samt mildra sjukdomstillstånd och vara en del i det behandlingsarbete som kommunen bedriver. Detta ska ske på ett för parterna kostnadseffektivt sätt. Under 2012 deltog 52 individer i åldersgruppen 16-24 år. Under 2013 är, hitintills, 36 individer i åldersgruppen 16-24 år aktuella. Målgrupper är de som behöver sysselsättning och träning, social och yrkesinriktad arbets- och yrkesutbildning, de som ingår i det kommunala flyktingmottagandet samt de som läser på IV-programmet eller annan skolverksamhet där praktik efterfrågas. Handlingsplan ska upprättas i samråd med arbetsökande, handläggare från kommunen och sysselsättningshandläggaren vid Möjligheternas Hus. Avstämning och redovisning av de individuella handlingsplanerna ska genomföras av MHAB enligt uppgjord överenskommelse. MHAB ställer en sysselsättningshandläggare till förfogande motsvarande 50 %. Kommunen ställer knappt 7 miljoner kronor till förfogande för den årliga driften.

MHAB – miljöstation och arbetsmarknadscentrum – har 31 anställda och här deltar mellan 40-60 deltagare.

För praktikplatser på MHAB finns följande:

- mottagning (miljöstationen)
- secondhandbutik
- Vissefjärda palltillverkning
- cykelverkstad
- arbetsmarknadscentrum (vara behjälplig i)
- kök

- administrativa uppgifter.

Enligt flera av de intervjuade bör metoder för att följa upp och utvärdera insatsernas effekter utvecklas.

5.2. Tingsryd

Tingsryds kommun saknar särskilda mål för arbetet mot ungdomsarbetslösheten. I Vision 2030 finns målsättning för näringslivsarbetet. Där anges till exempel att kommunen år 2030 ska ha en god näringslivsmiljö med hög sysselsättningsgrad. Representanter från kommunledningsförvaltningen, socialförvaltningen och arbetsförmedlingen i Tingsryd träffas regelbundet i nätverket Ungdom i Tingsryd för arbetet mot ungdomsarbetslöshet. I nätverket deltar även kommunstyrelsens ordförande. Nätverket träffas ungefär åtta gånger om året.

Under 2009 ökade arbetslösheten bland ungdomar i åldern 18-25. Ett antal satsningar initierades från kommunens sida. Bland annat tog de kommunala förvaltningarna fram ett stort antal praktikplatser. Socialförvaltningen gavs i uppdrag att ta fram insatser mot arbetslösheten för ungdomar med särskilda svårigheter. År 2010 påbörjades ett projekt, med namnet Ungdom i Tingsryd, genom upphandling av insatser från ett privat företag. Projektet pågick in på år 2012. Insatserna utvärderades löpande genom att verksamheten följde upp om ungdomarna efter avslutad insats gick till arbete eller studier. Några särskilda satsningar från socialförvaltningens sida bedrivs inte 2013.

Tingsryds kommun har en arbetsmarknadsenhet, kallad Vägvalet. Vägvalet har tre anställda och plats för cirka 15 deltagare på heltid. Verksamheten vänder sig inte bara till ungdomar. Idag har man endast tre ungdomar i verksamheten. Både individ- och familjeomsorgen och arbetsförmedlingen kan remittera deltagare till verksamheten. Cirka 60 procent av deltagarna placeras genom arbetsförmedlingen och 40 procent genom IFO. Personalen har själva tagit fram mål för verksamheten. Ett av målen är att 40 procent av deltagarna ska vara självförsörjande när de slutar på Vägvalet. Målet följs årligen upp och presenteras i verksamhetens årsberättelse.

Vägvalet erbjuder coachning, enklare legoarbeten i arbetstränande syfte och praktikplatser. Enheten förmedlar även platser inom satsningen "sommarlovsentreprenörer" och feriejobb till ungdomar under sommaren. Projektet sommarlovsentreprenörer är en satsning för att stödja och inspirera unga att starta företag. Under sommaren erbjuds deltagarna bland annat en veckas kick-off, coachning, försäkring och ett visst startkapital.

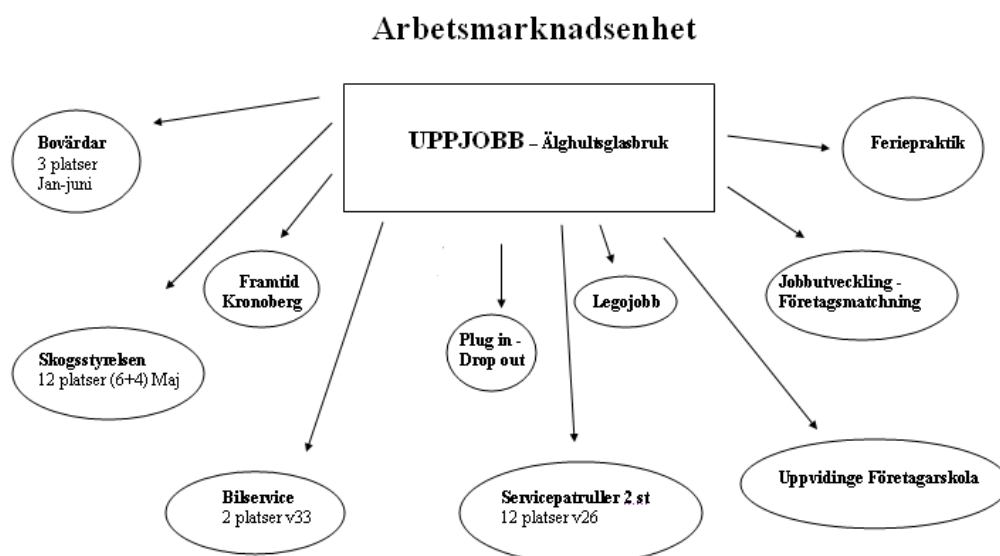
I maj 2013 tog socialnämnden över ansvaret för arbetsmarknadsenheten. Enheten inryms numera inom individ- och familjeomsorgens organisation. I anslutning till överflyttningen av arbetsmarknadsfrågorna till IFO har beslut fattats om viss förändring i inriktningen. I större utsträckning än tidigare kommer kommunen att använda sig utav olika statliga anställningsstöd för att anställa försörjningsstödmottagare i kommunala verksamheter. Medel från budgeten för ekonomiskt bistånd kommer att användas till kommunens egeninsats för

anställningen. Fördelen med metoden är att anställningen i kommunen utgör en regelrätt arbetslivserfarenhet för den enskilde att hänvisa till i det fortsatta jobsökandet samtidigt som han eller hon kvalificerar sig för a-kassan. Om den enskilde efter insatsen återgår till arbetslöshet behöver inte han eller hon återgå till försörjningsstöd utan har rätt till a-kassa.

5.3. Uppvidinge

Uppvidinge kommun saknar mål för arbetsmarknads- och etableringsenheten och för arbetet mot ungdomsarbetslösheten. Det finns planer på att inrätta en beredning inom arbetsmarknads- och etableringsverksamheten, bestående av förtroendevalda ledamöter från ansvariga nämnder och tjänstemän från berörda förvaltningar. Ett av uppdragen till beredningen är att fastställa mål för verksamheten samt ta fram riktlinjer för samverkan.

I och med den allt ökande arbetslösheten startades diskussioner om utvecklingen av de kommunala insatserna mot arbetslöshet. När arbetsförmedlingen övertog delar av kommunens ansvar för introduktionen av flyktingar, med start december 2010, frigjordes en del av kommunens jobbcoachs tjänst. Kommunstyrelsen beslutade i juni 2013 att inrätta en arbetsmarknadsfunktion med namnet Uppjobb. Uppjobb samlar kommunens arbetsmarknadsprojekt. Vidare beslutades att 1 mkr skulle avsättas för att starta en bilserviceverksamhet och servicepatruller. Deltagarna i dessa två verksamheter ges efter en praktikperiod en 12 månaders anställning i kommunen. På samma sätt som i Tingsryd används olika sorters anställningsstöd av staten för att täcka delar av lönekostnaderna.

Uppjobb vänder sig till alla i arbetsför ålder. Förutom de enskilda projekten ger jobbcoachen individuell coachning och förmedlar praktikplatser. Både socialförvaltningen och skolan förmedlar kontakt med jobbcoachen. I första hand försöker han hitta en lämplig praktikplats åt ungdomen. Om inte praktikplatsen visar sig leda vidare undersöks möjligheten att få en plats på projektet Framtid Kronoberg. Projektet beskrivs utförligare i avsnitt 6.4.

Det saknas metoder för att utvärdera måluppfyllelse och insatsernas effekter inom kommunens arbetsmarknadsfunktion.

6. Uppföljningsansvaret enligt skollagen

I detta avsnitt besvaras nedanstående fråga.

- Fullgör kommunerna sitt informationsansvar enligt skollagen.

Skollagen, 1 Kap föreskriver följande:

”18 § En hemkommun skall löpande hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt men som inte fyllt 20 år är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. Kommunens skyldighet enligt första stycket omfattar inte de ungdomar som genomför eller har fullföljt utbildning på nationella eller specialutformade program i gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

6.1. Plug-In

Emmaboda, Tingsryd och Uppvidinge deltar genom sina regionförbund i projektet Plug-In. Projektet pågår mellan åren 2012 och 2014. Målet är att andelen elever som inte fullföljer sina gymnasiestudier inom 4 år skall halveras. Idag fullföljer i genomsnitt 24 procent av eleverna inte sina gymnasiestudier på fyra år.

6.2. Emmaboda

Informationsansvaret åvilar bildningsnämnden. Huvudansvaret för det kommunala uppföljningsansvar (KIA), ligger på kommunens gymnasieskola.

Skolan har ett introduktionsprogram med två heltidsanställda lärare och en heltidsanställd studie- och yrkesvägledare. Dessa arbetar med att kontakta målgruppen ett antal gånger per termin. Ungdomarna har möjlighet att följa med på gymnasiemässor och studiebesök även om vederbörande inte är inskriven vid gymnasieskolans program. Ungdomarna erbjuds studie- och yrkesvägledning och andra insatser som företagsbesök och studiebesök.

Ett nära samarbete med AF och IFO finns. Fältsekreterarna känner dessa ungdomar väl. Det finns även ett nätverk mellan Lessebo, Uppvidinge och Emmaboda.

I nuläget arbetar de med att kontakta målgruppen via mail, brev eller telefon för att erbjuda vägledningssamtal eller samtal med lärarna på introduktionsprogrammet. När en individ från målgruppen är intresserad av studier och praktik börjar vederbörande med att samtala med studie- och yrkesvägledaren.

Under åren 2001-2009 gick 90 elever på IV-programmet. 74 av dessa började på nationellt program. 54 har fullföljt studierna och 43 har fått jobb.

År	Antal elever på IV-programmet	-varav avhopp från IV-programmet	-varav påbörjat/slutfört nationellt program
2009-2010	12	2	10
2010-2011	12	3	9
2011-2012	13	1	12

Av totalt 127 elever på IV/IM-programmen har t o m läsåret 2011-2012 102 påbörjat ett nationellt program (80%).

Biträdande rektor anser att skolan fullgör sitt uppföljningsansvar på ett tillfredsställande sätt.

6.3. Tingsryd

I Tingsryds kommun åvilar informationsansvaret barn- och utbildningsnämnden. Uppgiften sköts av en tjänsteman vid förvaltningskontoret och programansvarig för introduktionsprogrammet på Wasaskolan. En skriftlig rutin för arbetet har fastställts av förvaltningen 2008. Rutinen är inte uppdaterad men utgör ändå en utgångspunkt för arbetet.

Av intervjuerna framgår följande rutiner. Berörda ungdomar identifieras genom förvaltningens IT-stöd. Uppgifter om folkbokförda personer mellan 16 och 19 år samkörs med uppgifter om inregistrerade elever. På detta sätt sammanställs en förteckning över de folkbokförda personer som inte är inregistrerade i någon utbildning. Samma tjänsteman hanterar även fakturorna för den interkommunala ersättningen och fångar på så sätt in de elever som läser utanför kommunen.

En lista tas fram av tjänstemannen vid förvaltningskontoret med jämna mellanrum. När okända namn dyker upp på listan tar tjänstemannen kontakt med kollegan på Wasaskolan. Den senare tar kontakt med ungdomen, bland annat via post där ungdomen ombeds kontakta kommunen. I nästan alla fall hör ungdomen av sig. De ungdomar som inte är behöriga till gymnasiet rings upp av programansvarig för introduktionsprogrammet.

Wasaskolan har beviljats medel från Plug-In-projektet, vilket har beskrivits ovan. Medlen ska användas till att anställa en ungdomscoach. Coachen ska arbeta med elever i gymnasiet som bedöms riskera att hoppa av studierna.

6.4. Uppvidinge

Även i Uppvidinge kommun åvilar informationsansvaret barn- och utbildningsnämnden. Det är gymnasieskolan i Åseda som praktiskt sköter uppgiften. Det saknas skriftliga rutiner för arbetet. I våra intervjuer har nedanstående arbetssätt beskrivits. En skoladministratör tar löpande fram uppgifter om berörda ungdomar genom skolans IT-stöd. Uppgifter om folkbokförda personer mellan 16 och 19 år samkörs med uppgifter om inregistrerade elever. På detta sätt sammanställs en förteckning över de folkbokförda personer som inte är inregistrerade i någon utbildning. På gymnasieskolan hanteras fakturorna för den interkommunala ersättningen, man fångar på så sätt även in de elever som läser utanför kommunen.

Om det genom körningen i IT-stödet kommer fram ett namn på en ungdom som inte studerar försöker man ta reda på om han eller hon arbetar istället. Då kommunen är liten känner man ofta till ungdomen. Om så inte är fallet tas kontakt via brev, i vilket tid bestäms för möte på gymnasieskolan. Om ungdomen inte är motiverad till studier tas kontakt med jobbcoachen vid arbetsmarknads- och etableringsenheten. Berörda tjänstemän vid gymnasieskolan träffar jobbcoachen två gånger per termin för att stämma av listan med ungdomar. Samarbete mellan gymnasiet och jobbcoachen upplevs fungerar väl.

Gymnasieskolan har beviljats 150 tkr. från Plug-In-projektet. Syftet med satsningen är att förhindra avhopp från gymnasiet och att få ungdomarna att välja rätt från början. Medlen ska användas till utökad studiestöd efter lektionstid och informationsinsatser om gymnasievalet i årskurs nio.

7. Samverkan med externa aktörer

I detta avsnitt besvaras nedanstående frågor.

- Finns ändamålsenliga och effektiva former för samverkan med arbetsförmedlingen och försäkringskassan?
- Finns ändamålsenliga och effektiva former för samverkan med näringslivet?

7.1. Emmaboda

7.1.1. Projekt Ramp

Projekt RAMP är ett projekt som medfinansieras av EU. Deltagande kommuner är Borgholm, Emmaboda, Kalmar, Lessebo, Mörbylånga och Nybro samt arbetsförmedlingen södra Kalmar län, arbetsförmedlingen i Lessebo och försäkringskassan i södra Kalmar län. Syfte och mål med Ramp är att komma närmare arbetsmarknaden eller få ett jobb, börja studera eller starta eget. Ett annat syfte och mål är att tillsammans påverka myndigheter och politiker så att det blir lättare och att vägarna blir kortare för att komma ut på arbetsmarknaden. Kommunerna har dock sina egna delprojekt.

Vad kan ungdomarna få hjälp med i Ramp Emmaboda:

- Personlig coaching, gruppcoaching
- CV, personligt brev, ansökningshandlingar
- Personlig utveckling, kompetensutveckling, hitta rätt utbildning
- Starta eget kurs
- Arbetspraktik på utvald arbetsplats eller inom Möjligheternas Hus

7.1.2. Projekt Drive

Projekt Drive är ett projekt genom samordningsförbundet i Kalmar län där Nybro kommun, Emmaboda kommun samt arbetsförmedlingen, försäkringskassan och landstinget ingår.

Projektet vänder sig till de som en längre period har haft ekonomiskt stöd, varit arbetslösa eller varit sjukskrivna.

Träffar sker en gång i månaden och alla som arbetar kring ungdomen ska hjälpa till att få en gemensam bild av vederbörandes förutsättningar för att kunna ge ett maximalt stöd. Målet är alla ska hjälpas åt så att ungdomen kan skaffa sig en egen försörjning.

En handlingsplan upprättas och en coach finns med som stöttar under hela tiden som vederbörande deltar i projektet.

7.1.3. *Samarbetet med arbetsförmedlingen och näringslivet*

Av intervjuerna framgår det att det är ett gott och nära samarbete mellan arbetsmarknadscentrum, socialtjänsten och arbetsförmedlingen. De träffas för gemensamma överläggningar och ärendehantering var fjortonde dag.

De problem som lyfts fram är att arbetsförmedlingens centrala ledning påbörjar och avslutar projekt på ett för verksamheten ryckigt och ogynnsamt sätt.

Arbetsförmedlingens regelverk uppges också försvåra arbetet. T ex måste det gå 90 dagar innan ungdomen kan bli aktuell för insatser från arbetsförmedlingen. Detta uppfattas av kommunen som mindre ändamålsenligt.

Det föreligger, enligt de intervjuade, diskussioner om centralisering av arbetsförmedlingen och en eventuell nedläggning av kontoret i Emmaboda vilket ses som ett stort hot mot de berörda ungdomarna och mot det nuvarande välfungerande samarbetet.

Med näringslivet finns viss samverkan som enligt de intervjuade anses behöva förbättras och fördjupas. Det är inte lika lätt att numera få in arbetslösa ungdomar i de industrier som dominerar i kommunen. Lågkonjunkturen sätter fortfarande sin prägel på samarbetet.

7.2. *Tingsryd*

Av våra intervjuer får vi intrycket att det finns goda samverkansformer mellan kommunen och näringslivet. Kommunens näringslivssekreterare är engagerad i arbetet mot ungdomsarbetslösheten. Inom arbetsmarknadsenheten upplevs det dock svårare att ordna praktikplatser inom näringslivet än inom den kommunala förvaltningen.

I våra intervjuer framförs att samverkan med arbetsförmedlingen är välfungerande. Personliga kontakter mellan tjänstemän i kommunen och förmedlingen har utvecklats. Närheten till arbetsförmedlingens kontor i Tingsryd lyfts fram som viktigt för samverkan. Samverkan med försäkringskassan är av mindre omfattning gällande ungdomsarbetslösheten.

7.3. *Uppvidinge*

Intervjuade upplever att det finns uppbyggda former för samverkan med näringslivet. Kommunen rankas högt som näringslivskommun. Det goda samarbetet upplevs vara framgångsfaktorn till att man lyckas ordna meningsfulla praktikplatser. Det är genom upparbetade personliga kontakter som praktikplatser ordnas. För att förbättra samarbetet mellan gymnasieskolan och näringslivet har en arbetsgrupp skapats.

I våra intervjuer framförs att samverkan med arbetsförmedlingen i stort är välfungerande. Närheten till arbetsförmedlingens kontor i Lenhovda lyfts fram som en förklaring. De problem som lyfts fram är att arbetsförmedlingens centrala ledning påbörjar och avslutar projekt på ett för verksamheten ryckigt och ogynnsamt sätt. Samverkan med försäkringskassan är av mindre omfattning gällande ungdomsarbetslösheten.

7.4. Länssamverkan med Arbetsförmedlingen i Kronobergs län (Tingsryd och Uppvidinge)

Tingsryd och Uppvidinge kommuner deltar i regionala initiativ mot ungdomsarbetslöshet. Två projekt har ett särskilt fokus på frågan, Tvärdrag och Framtid Kronoberg. Tvärdrag samlar näringslivsrepresentanter och kommunala tjänstemän med ansvar för näringslivsutveckling.

Framtid Kronoberg är ett länsomfattande projekt med syftet att minska ungdomsarbetslösheten och säkra kompetensförsörjningen i Kronobergs län. Projektet delfinansieras med medel från ESF-rådet och påbörjades 2012-01-02 och pågår till 2014-06-30. Förutom länets kommuner deltar arbetsförmedlingen, försäkringskassan och Regionförbundet Södra Småland.

Projektet erbjuder ett antal insatser:

- coachning med matchning mellan deltagare och företagare
- riktad utbildning mot företagets önskemål
- lärlingspaket med uppföljning av egen coach i Framtid Kronoberg
- informera företagen om möjlighet att få olika slags lönestöd av alternativa anställningsformer

Tingsryd och Uppvidinge är aktiva i projektet. I förhållande till sin folkmängd skickar Tingsryd och Uppvidinge flest deltagare.

Antal deltagare

Kommun	Antal deltagare
Alvesta	22
Lessebo	27
Ljungby	42
Markaryd	20
Tingsryd	37
Uppvidinge	31
Växjö	192
Älmhult	23

Källa: Framtid Kronoberg

Insatserna utvärderas löpande genom att verksamheten följer upp om ungdomarna efter avslutad insats går till arbete eller studier. Projektet har nått upp till målet att 60 procent av deltagarna efter avslutad insats ska gå till arbete eller studier. I våra intervjuer med tjänstemän och förtroendevalda i Tingsryd och Uppvidinge lyfts endast positiva erfarenheter av projektet.

8. Revisionell bedömning

8.1. Emmaboda

Svar på den övergripande revisionsfrågan:

Kommunstyrelsen och de berörda nämnderna bedriver delvis verksamheter som är ändamålsenliga och effektiva när det gäller insatser mot ungdomsarbetslösheten.

Vi grundar vår bedömning på att det finns en relativt tydlig ansvarsfördelning, en satsning på kommunens arbetsmarknadscentrum (Möjligheterna Hus) samt ett bra lokalt samarbete.

Trots nuvarande insatser så har kommunen/arbetsförmedlingen inte lyckats sänka den höga ungdomsarbetslösheten.

Vi bedömer att insatserna bör utvecklas ytterligare, styrningen bör öka, verksamheterna/insatserna bör följas upp och utvärderas på ett mer systematiskt sätt. Samarbetet med det privata näringslivet bör utvecklas.

Ansvarsfördelning

Det finns en ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen, Möjligheternas Hus, socialnämnden och bildningsnämnden. Ansvarsfördelningen bör dock ses över och tydliggöras ytterligare. Ledningsfunktionerna bör ses över och förstärkas samt samordnas. Det är många olika personer inblandade i den kommunala organisationen.

Kommunala mål och insatser

Kommunens roll i arbetet mot ungdomsarbetslösheten är inte definierat i lag. Kommunstyrelsen bör därför anta mål och ambitionsnivå med kommunens insatser för att motverka ungdomsarbetslösheten.

Avtalet om samverkan mellan kommunstyrelsen och Möjligheternas Hus är ett relativt klagörande dokument om det uppdrag som Möjligheternas Hus har åt kommunstyrelsen.

Vi bedömer det som en ändamålsenlig åtgärd att ha ett samlat arbetsmarknadscentrum för åtgärder mot ungdomsarbetslösheten i kommunen.

Det bör övervägas att få till stånd ett antal praktikplatser inom vård och omsorg samt i det lokala näringslivet. Inom dessa områden finns det dessutom goda möjligheter till utbildning på orten.

Uppföljning och utvärdering av kommunens nuvarande insatser för att motverka den höga ungdomsarbetslösheten måste få hög prioritet framöver. Vilka resultat uppnås med nuvarande insatser? Behöver vi arbeta på ett annat sätt? Behövs andra insatser?

Uppföljningsansvaret enligt skollagen

Vi bedömer att ansvaret fungerar relativt väl. Det bör dock övervägas att fördjupat samarbete mellan gymnasieskolan och arbetsmarknadscentrum.

Samverkan med externa aktörer

Vi bedömer att samarbetet mellan arbetsmarknadscentrum, socialtjänsten och arbetsförmedlingen lokalt fungerar relativt väl. De gemensamma och regelbundna överläggningarna mellan de berörda handläggarna är av stort värde.

Med försäkringskassan är samverkan av mindre omfattning.

Med näringslivet finns viss samverkan men denna samverkan bör förbättras och fördjupas. Åtgärder för att få in arbetslösa ungdomar i de industrier som finns i kommunen bör vidtas.

8.2. Tingsryd

Svar på den övergripande revisionsfrågan:

Kommunstyrelsen och de berörda nämnderna bedriver delvis verksamheter som är ändamålsenliga och effektiva när det gäller insatser mot ungdomsarbetslösheten.

Vi grundar vår bedömning på att ansvaret för kommunens olika insatser är ganska tydligt definierat, kommunen har ett antal genomarbetade insatser, arbetsmarknadsenheten utvärderar de individuella insatsernas måluppfyllelse, barn- och utbildningsnämnden fullgör informationsansvaret samt att det finns ändamålsenliga och effektiva former för samverkan med externa aktörer.

Trots nuvarande insatser har kommunen/arbetsförmedlingen inte lyckats sänka ungdomsarbetslösheten. Vi anser att det är angeläget att kommunen antar mål för arbetet mot ungdomsarbetslöshet. Vidare bedömer vi att utvärderingen av insatsernas måluppfyllelse behöver förbättras.

Ansvarsfördelning

Vi bedömer att ansvaret för kommunens olika insatser är ganska tydligt definierat. Däremot bör socialnämndens och kommunstyrelsens reglementen revideras efter det att socialnämnden övertagit ansvaret för arbetsmarknadsinsatser. Det är positivt att representanter från berörda nämnder regelbundet samlas i ett nätverk.

Kommunala mål och insatser

Det är en brist att kommunen saknar mål för arbetet mot ungdomsarbetslösheten. Kommunens roll i arbetet mot ungdomsarbetslösheten är inte definierat i lag. Det är således upp till respektive kommun att, inom ramen för den kommunala kompetensen, bestämma det kommunala uppdraget och vilka ambitioner kommunen ska ha. Vi anser därför att det är angeläget med mål inom detta område. Vi bedömer att kommunen har ett antal genomarbetade insatser mot ungdomsarbetslösheten.

Det är positivt att arbetsmarknadsverksamheten utvärderar insatsernas måluppfyllelse. Det är dock inte ändamålsenligt att mäta effekten av individuella insatser först när insatserna avslutas. Detta då insatsernas längd kan variera och i vissa fall kan pågå ganska länge. I stället bör individens insatser följas upp efter en bestämd tidsperiod. På detta sätt kan kommunen få fram hur stor andel av deltagarna som under en bestämd tidsperiod gått vidare till arbete eller studier.

Uppföljningsansvaret enligt skollagen

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden fullgör informationsansvaret enligt skollagen. Detta då nämnden löpande håller sig informerad om hur berörda ungdomar är sysselsatta och kan hänvisa dem vidare till olika insatser. Det är vidare positivt att satsningar genomförs för att utveckla arbetet genom projektmedel.

Samverkan med externa aktörer

Vi bedömer att finns goda samverkansformer mellan kommunen och näringslivet. Vidare framgår att samverkan med arbetsförmedlingen är välfungerande. Det är positivt att kommunen aktivt deltar i projektet Framtid Kronoberg. Samverkan med försäkringskassan är av mindre omfattning gällande ungdomsarbetslösheten.

8.3. Uppvidinge

Svar på den övergripande revisionsfrågan:

Kommunstyrelsen och de berörda nämnderna bedriver delvis verksamheter som är ändamålsenliga och effektiva när det gäller insatser mot ungdomsarbetslösheten.

Vi grundar vår bedömning på att ansvaret för kommunens olika insatser är ganska tydligt definierat, kommunen har ett antal genomarbetade insatser, barn- och utbildningsnämnden fullgör informationsansvaret samt att det finns ändamålsenliga former för samverkan med externa aktörer.

Trots nuvarande insatser har kommunen/arbetsförmedlingen inte lyckats sänka ungdomsarbetslösheten. Vi bedömer att det är en brist att kommunen saknar mål för arbetet mot ungdomsarbetslösheten. Vidare bör metoder tas fram för att utvärdera måluppfyllelse och insatsernas effekter inom kommunens arbetsmarknadsfunktion.

Ansvarsfördelning

Vi bedömer att ansvaret för kommunens olika insatser är tydligt definierat i nämndernas reglementen. Däremot är ansvaret för jobbcoachen inte tillräckligt tydlig. Det bör utredas om inte jobbcoachen ska vara anställd under arbetsmarknads- och integrationsenheten.

Kommunala mål och insatser

Vi bedömer att det är en brist att det saknas mål för arbetet mot ungdomsarbetslösheten. Kommunens roll i arbetet mot ungdomsarbetslösheten är inte definierat i lag. Det är således upp till respektive kommun att, inom ramen för den kommunala kompetensen, bestämma det kommunala uppdraget och vilka ambitioner kommunen ska ha. Vi anser därför att det är angeläget med mål inom detta område.

Vi bedömer att kommunen har ett antal genomarbetade insatser mot ungdomsarbetslösheten. Det är en brist att kommunen saknar metoder för att utvärdera måluppfyllelse och insatsernas effekter inom kommunens arbetsmarknadsfunktion. Sådana bör tas fram.

Uppföljningsansvaret enligt skollagen

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden fullgör informationsansvaret enligt skollagen. Detta då nämnden löpande håller sig informerad om hur berörda ungdomar är sysselsatta och kan hänvisa dem vidare till olika insatser. Det goda samarbetet mellan gymnasiet och kommunens jobbcoach bedöms vara en framgångsfaktor. Det är vidare positivt att satsningar genomförs för att utveckla arbetet genom projektmedel.

Samverkan med externa aktörer

Vi bedömer att finns goda samverkansformer mellan kommunen och näringslivet. Vidare framgår att samverkan med arbetsförmedlingen är välfungerande. Det är positivt att kommunen aktivt deltar i projektet Framtid Kronoberg. Samverkan med försäkringskassan är av mindre omfattning gällande ungdomsarbetslösheten.

2013-09-19

Fredrik Ottosson

Projektledare

Jard Larsson

Uppdragsledare/projektledare

Lisa Åberg

Uppdragsledare